

Københavnerne prioritering ifht. trafik, byrum og byliv

Baggrundsnotat på baggrund af data fra borgersamlinger i København i perioden 2019-25

We Do Democracy har som uafhængigt tredjepartssekretariat indsamlet data på tværs af otte borgersamlinger, der bygger på prioriteringer fra i alt 344 københavnere, der har vundet en plads i en borgersamling via stratificeret lodtrækningen blandt over 6.500 tilmeldte. I perioden fra første borgersamling i 2019 til nu har hvad der svarer til 38% af københavnere modtaget en invitation via e-Boks til at deltage i borgersamling. Ved sammenligning af data på tværs af borgersamlingerne, er konklusionen meget klar, når det kommer til prioriteringen af byens rum, når man spørger københavnere selv.

I København er der siden 2019 gennemført 8 borgersamlinger, hvor fokus helt eller delvist har været på biltrafik, parkering og prioritering af byrum. I samme periode er der gennemført 25 borgersamlinger i hele Danmark

I de københavnske borgersamlinger er københavnere på tværs af bydelene optaget af en hovedstad med markant færre biler, reducere af parkeringspladser og bedre forhold for cyklende, gående, byrum, klimatilpasning og naturen.

Ud af de otte borgersamlinger har tre borgersamlinger på Østerbro, Indre By og Amager haft et særskilt fokus alene på biltrafik, parkering og prioritering af byrum og er anbefalingerne fra borgerne endnu tydeligere om brugen prioriteringen i byens rum. I de øvrige borgersamlinger i København om bl.a. Lynetteholm og Københavnerne Klimaborgering er budskabet det samme – en fremtid med færre biler og mere plads til grønt byliv.

Med andre ord: En diverse gruppe på 344 stratificeret udvalgte borgere, der spejler københavnere og som har fået viden om byplanlægning, transportmuligheder og klima er optaget af at skabe en hovedstad med færre biler og parkeringspladser.

Borgersamling som metode for kvalitativ viden om københavnerne prioriteringer

Borgersamlinger bygger på den deliberative demokratimethode, der følger international praksis og lever op til OECDs principper for god offentligt inddragelse. Til forskel fra en traditionel meningsmåling, hvor tilfældige borgere skal tilkendegive deres umiddelbare holdning til et komplekst emne, er medlemmerne af en borgersamling udvalgt gennem en stratificeret lodtrækningsproces på baggrund af invitationer via e-Boks og flere tusinde tilmeldte københavnere. Herefter er medlemmerne nøje udvalgt på baggrund af deres forskellighed i forhold til kriterier som køn, alder, uddannelse, indkomst, bopæl og fx adgang til bil, så de samlet udgør en repræsentativ spejling af København - som matcher Danmarks Statistiks data på københavnere.

Således spejler hvert enkelt medlem helt almindelige københavnere på tværs af socioøkonomiske, demografiske og geografiske parametre. Hertil indgår medlemmerne i en oplyst proces på over 25 timer (svarende til i alt 5.600 timers deliberation i perioden), hvor de lytter til eksperter, taler med interessenter og andre borgere i byen – hvorefter de udkommer med deres anbefalinger. Borgersamlinger flytter fokus fra umiddelbare enkeltstående holdninger til fælles samlede anbefalinger, hvor man som borger reelt har fået mulighed på et oplyst grundlag at udkomme med fælles anbefalinger på tværs af vores forskellighed

Siden den første borgersamlingen om Middelalderbyen, der efterfølgende har ført til den største fysiske omdannelse af mobiliteten i Indre by de seneste 40 år, så har København gennemført flere borgersamlinger end flere andre storbyer, der alle lever op til OECDs principper. Dette gør data fra København om infrastruktur i denne periode unik set med internationale øjne.

Hvad vil københavnere med byens rum?

Alle borgersamlinger udkommer med en rapport med anbefalinger, som der er enighed om blandt borgersamlingens medlemmer. På tværs af de otte borgersamlinger ser vi følgende tre tværgående tendenser i anbefalinger til fremtidens København:

- **Mindre parkering – flere grønne områder, regnvandshåndtering og aktive byrum**
I 7 ud af 8 anbefalingsrapporter kritiseres bilens plads i det offentlige rum og det anbefales, at Københavns kommune skærer markant ned på mængden af parkeringspladser i det offentlige rum, gør parkering dyrere eller at placere parkeringshuse i udkanten af byen.
- **Mindre biltrafik – mere plads til blød trafik**
I 6 ud af 8 borgersamlinger anbefales det direkte at Københavns Kommune udvider infrastruktur til cyklisme. fx. gennem bredere cykelstier, supercykelstier, cykelbroer/-tunneller og bedre cykelparkering. I 4 ud af 8 borgersamlinger indgår der anbefalinger for udvidelse af gangarealer.
- **Løsninger i byrummet er klimavenlige og giver plads til et godt hverdagsliv**
6 ud af 8 anbefalingsrapporter anbefaler grønne byrum, grønne øer, mere bynatur og biodiversitet.
- 8 ud af 8 anbefalingsrapporter fokuserer på klimatilpasning, klimasikring og grøn omstilling i byen.

Tre borgersamlinger med særskilt fokus på trafik, parkering, cykler og brug af byrum

Tre af de otte borgersamlinger har i perioden været dedikeret behandlingen af trafik, mobilitet og brugen af byens rum. Ved at trække særskilte data og sammenligne borgernes anbefalinger på tværs af de tre borgersamlinger på Amager (Øst og Vest - i 2024), Indre Østerbro (2023) og Middelalderbyen (2019).

1) Biltrafik – reduktion på mellem 25-75%

Alle tre borgersamlinger har fokus på, at der skal ske en mærkbar reduktion i privatbilisme og biltrafik, både for at skabe mere plads, forbedre miljøet og sikre bedre mobilitet.

- **Middelalderbyen:** Anbefaler op til 75% reduktion i biltrafik (Borgerrepræsentationen valgte efterfølgende i 2023 en reduktion af biltrafik og parkeringspladser på 66%.)
- **Amager:** Vil reducere private biltrafik med 48% (en halvering af nuværende biltrafik på 29% til 15% ud af den samlede mobilitet på Amager i 2035)
- **Indre Østerbro:** Anbefaler 25% reduktion i privatbilisme og reduktion på 40% af udefrakommende trafik (fra 65% til 25%.)

2) Parkering - reduktion på mellem 25-90%

Medlemmerne i alle tre borgersamlinger er optaget af en reduktion af parkerede biler på gadeplan for at skabe mere plads til grønne byrum og cykelstier m.m.

- **Middelalderbyen:** Anbefaler en reduktion på op til 80-90% reduktion af gadeparkeringspladser. (Borgerrepræsentationen valgte i 2023 en reduktion af biltrafik og parkeringspladser på 66%.)
- **Amager:** Areal til parkering skal reduceres med 25% frem mod 2035 (fra 8% til 6% af det samlede areal mellem byen huse.
- **Indre Østerbro:** Borgersamlingen anbefaler en reduktion af parkeringspladser, men sætter ikke procentsats på *"Overordnet er det borgersamlingens ambition, at vi skal reducere den private parkering i gadeplan på Østerbro."* s.7

3) Kollektiv trafik og bløde trafikanter – samlet stigning på 25-65%

Anbefalinger på tværs af borgersamlingerne

- **Middelalderbyen:** Sætter ikke procentsats på men er i anbefalingskapitel #8 optaget af bedre forhold for bløde trafikanter
- **Amager:** Ønsker en
  - 25% stigning på antallet af cykelture (fra 27% → 34%)
  - 65% udbygelse af cykelstier på (fra 6% → 10% af det samlede køreareal)
  - firedobling af areal til torve, pladser, byrum, natur og klimatilpasning – fra 2% i dag til 10% i fremtiden
- **Indre Østerbro:** Anbefaler prioritering af cyklisme med en stigning 20%

Hvad ønsker københavnernes at der skabes mere plads til?

Københavnernes udtrykker ønske om en by hvor tempoet sættes ned, som forudsætning for at kunne skabe kvalitative byrum med plads til ophold og sikkerhed for børn og ældre.

"Vi skal turde at tænke ud af boksen og forestille os, hvordan vi skal leve mere bæredygtigt i fremtidens København." - **Borgersamling Lynetteholmen 2023**

"En grøn by er en vigtig prioritering, selvom det muligvis kan være dyrere i opstarten. Der skal være store fordele ved langsigtede grønne lån, som fremmer langvarig velfærd i byen." - **Københavnertinget 2023**

"Vi drømmer om en grøn by, der sætter miljøet højt, en by med grønne gader og initiativer, en by der skubber på mod en grønnere omstilling, til inspiration for hele landet." - **Borgersamling om Unges København 2021**

"I fremtiden skal biltrafik fylde meget mindre i gadebilledet. I stedet skal der være rum, ro og tryghed specielt i byrum, skoleveje og tæt bebyggelse." - **Københavnersamling Amager 2024**

"Østerbro skal være en bydel, hvor biler fylder mindre i gadebilledet samtidig med, at der ikke går på kompromis med fremkommelighed, og at byen er for alle. Det betyder, at biler skal fylde mindre, både når de kører, når de er parkeret, og der skal generelt være færre privatbiler." - **Østerbro Københavnersamling 2023**

"For at sikre en levende, grøn og respektfuld Middelalderby anbefaler vi en stærk reduktion af biltrafikken med op til 75 % og en reduktion af antallet af parkeringspladser på 80-90 %. Ønsket er at friholde mere plads til en fælles ambition for fremtidens Middelalderby" – **Borgersamling om Middelalderbyen 2019**

"Bilerne fylder generelt mindre i bybilledet i København. (...) Det er lykkedes at begrænse brugen af biler uden at begrænse københavnernes frie valg gennem investeringer i andre former for transport. De færre biler giver mere plads til grønne byrum, og du nemt parkere din cykel sikkert og i tørvej" – **Københavnerne Klimaborgerting 2023-2024**

Hvem er københavnernes bag borgersamlingen?

I alle otte borgersamlinger er deltagerne udvalgt ved stratificeret lodtrækning efter tilmelding via e-Boks. Lodtrækning sikrer sammensætning af en gruppe tilfældigt udvalgte borgere, der spejler sammensætningen af borgere i Københavns Kommune på kriterier som køn, alder, bopæl, indkomst, holdning og uddannelse.

Se en oversigt over borgersamlingernes deltagelse herunder:

Deliberativ proces (Navn / årstal)	Opdrags- giver	Temaer	Antal inviterede (tilmeldingsprocent)	Antal medlemmer	Lodtrækning Parametre
Københavnerne Klimaborgerting – Anden sæson, 2025	Københavns Kommune	Klima, fællesskaber, byrum, forbrug	50000 (3,2%)	36	Alder, køn, uddannelse, indkomst, geografi
Københavnerne Klimaborgerting – Første sæson, 2024	Københavns Kommune	Klima, fødevarer, transport, bolig, byrum	50000 (3,2%) – (medlemmer genrekrutteret på baggrund af data fra første sæson)	36	Alder, køn, uddannelse, indkomst, geografi, holdning til klimakrise
Københavner- samling Amager, 2024	Københavns Kommune	Byrum, trafik, klima	18000 (2,2%)	36	Alder, køn, uddannelse, geografi, adgang til bil
Borgersamling om grønt byliv på Indre Østerbro, 2023	Københavns Kommune	Byliv, byrum, trafik	80000 (1,9%)	36	Alder, køn, geografi, adgang til bil

Borgersamling om Lynetteholm, 2023	By & Havn – på tværs af 12 kommuner i hovedstaden	Byudvikling, klimatilpasning, bæredygtighed og trafik	10000 (5,4%)	65 + 37	Alder, køn, uddannelse, geografi
Københavnertinget sæson 1, 2023	Københavns Kommune	Byliv, trivsel, ligestilling, transport	50000 (2,0%)	36	Alder, køn, uddannelse, geografi, (1/3 minoritetsbag grund)
Borgersamling om Unges København, 2021	Københavns Kommune	Unge, bolig, mental trivsel, klima	86000 (0,9%)	25	Alder, køn, uddannelse, herkomst
Borgersamling om Middelalderbyen, 2019	Københavns Kommune	Byrum, trafik, byliv	8000 (8,4%)	36	Alder, køn, geografi, adgang til bil, boligtype

Særsomt datasæt om medlemmerne i borgersamlingerne i Middelalderbyen, Amager og Østerbro

Alle borgere i de tre bydele er inviteret til at deltage i borgersamlingerne, hvoraf 2.592 borgere har tilmeldt sig til at deltage. Heraf blev 108 københavnere udvalgt ved stratificeret lodtrækning så de udgjorde en repræsentativ afspejling af København i forhold til alder, køn, uddannelse, bopæl og særsomt lodtrækning der tager højde for bilejerskab – som borgerne matcher Danmarks Statistiks data på københavnere i de tre bydele. Medlemmerne brugte tilsammen 2.652 timer (i en periode på 3 x 6 måneder) på at forholde sig til prioriteringen af biltrafik, byrum og parkering på tværs af de tre bydele med mulighed for deliberere med eksperter, interessenter, politikere og øvrige borgere i bydelen.

Sammensætningen af medlemmerne i de tre borgersamlinger:

Lodtrækningsparametre – Amager:

Parameter	Borgersamlingen	Borgere på Amager iflg. Danmarks Statistik
Alder	16-25 år 17% 26-42 år 45% 43-59 år 21% 60+ år 17%	16-25 år 20% 26-42 år 41% 43-59 år 23% 60+ år 17%
Køn	48% Mænd 52% Kvinder	49% Mænd 51% Kvinder
Uddannelse	Grundskole 14% Erhvervsfaglig 17%	Grundskole 15% Erhvervsfaglig 14%

	Videregående 69%	Videregående 70%
Adgang til bil	51% har adgang til bil 48% har ikke	58% har adgang til bil 42% har ikke adgang til bil

Lodtrækningsparametre – Middelalderbyen:

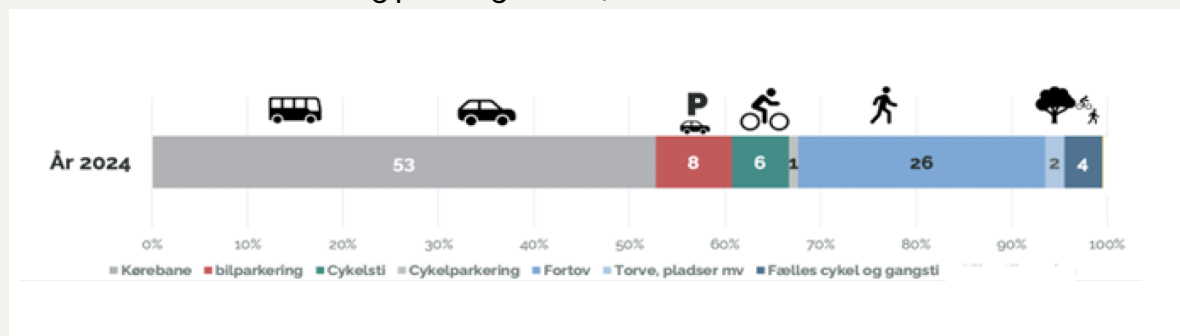
Parameter	Borgersamlingen	Borgere i Middelalderbyen iflg. Danmarks Statistik
Alder	18-30 år 12 31-45 år 11 56-60 år 8 61+ år 5	18-30 år 35% 31-45 år 30% 56-60 år 19% 61+ år 16%
Køn	18 Mænd 16 Kvinder 2 Andet	49% mænd 51% kvinder
Geografi	27 fra middelalderbyen 9 fra andre bydele	75% fra middelalderbyen 25% fra andre bydele
Boligtype	Ejerbolig 17 Andelsbolig 3 Lejebolig 11 Øvrige 5	Ejerbolig 57%, Andelsbolig 7%, Lejebolig 35% Øvrige 1%.
Adgang til bil	11 har adgang til bil (ca. 30%) 25 har ikke (ca. 69%)	29% borger med bil 71% borger uden bil

Lodtrækningsparametre – Indre Østerbro:

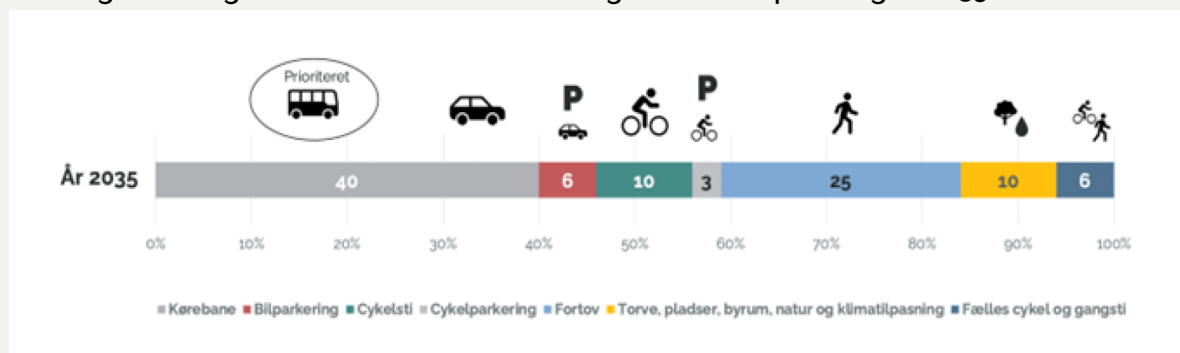
Parameter	Borgersamlingen	Borgere på Østerbro iflg. Danmarks Statistik
Alder	18-25 år 17% 26-42 år 29% 53-59 år 25% 60+ år 29%	18-25 år 17% 26-42 år 36% 53-59 år 25% 60+ år 22%
Køn	54% Kvinder 46% Mænd	47% Kvinder 53% Mænd
Bopælsfordeling	Rosenvænget 23% Århusgade 18% Svanemøllen 23% Fælled 18% Lyngbyvej 18%	Rosenvænget 25% Århusgade 20% Svanemøllen 21% Fælled 12% Lyngbyvej 22%
Adgang til bil	21% har adgang til bil 79% har ikke	26% har adgang til bil 74% har ikke adgang til bil

Visualisering af anbefalinger fra case: Københavnersamling Amager

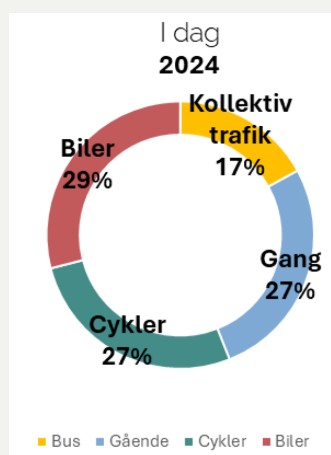
1a) Nuværende arealfordeling på Amager (2024):

1b) Borgersamlingens anbefalede arealfordeling i fremtiden på Amager (2035):

2a) Nuværende turfordeling på Amager (2024):

2b) Fremtidig turfordeling på Amager (2035):

